

MALMÖ KONSERTHUS
ONSDAG 28 APRIL 2010 KL 18.00

BEETHOVEN/EFTER JOBBET

MALMÖ SYMFONIORKESTER
RAINER HONECK dirigent
Marika Fältskog, konsertmästare

DAG WIRÉN (1905-1986)

Serenad för stråkorkester op 11 / 15 min

Preludium: Allegro molto

Andante espressivo

Scherzo: Allegro vivace

Marcia: Tempo di marcia, molto ritmico

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Symfoni nr 2 D-dur op 36 / 32 min

Adagio molto - Allegro con brio

Larghetto

Scherzo & Trio: Allegro

Allegro molto

Han hade också formulerat sitt artistiska credo: "jag tror på Gud, Mozart och Carl Nielsen". Serenaden har en genomskinlig och enkel struktur, den är raffinerad och spontan. Den marsch som utgör finalen var under många år signatur till BBC:s mycket uppmärksammade kulturprogram Monitor. Musiken är vitsig och parodierar militärmarschens trumvirvlar, av tillkomståret kan man lätt förstå att det är den tyska militärmusiken han velat förlöjliga. Alla fyra satserna har en stilistiskt perfekt balans och en nästan genomskinlig och enkel struktur. Huvudintrycket av Serenaden blir rytmiskt och optimistiskt, men i den andra satsen möter vi också en mer nationellt nordisk och mörk ton.

© Stig Jacobsson

LUDWIG VAN BEETHOVEN

Symfoni nr 2

Beethovens första skisser till andra symfonin tillkom kring sekelskiftet 1800, men arbetet med verket pågick framför allt under 1802. Symfonin växte fram under en av de dystraste perioderna i hans liv. Det var vid denna tid han började märka av de tilltagande hörselproblemen och hans musikerkarriär som redan före sekelskiftet 1800 gjort honom till en omtalad person i Wien tycktes nu gå mot sitt slut. Under sommaren och hösten 1802 flydde han ut från stadslivet i Wien till den lugna förorten Heiligenstadt. Det var här han skrev det kända brev som kommit att kallas Heiligenstadt-testamentet, där han avslöjar sitt känsloläge vid denna tid. I brevet blottläggs den livskris, den misströstan och de tvivel, hans tilltagande dövhet förorsakade. Mot denna bakgrund är det därför anmärkningsvärt vilken ljus grundstämning som präglar den andra symfonin. Mycket lite av den uppgivenhet som genomsyrar brevet finns i musiken. Istället andas den optimism och är full av energi.

När verket uruppfördes i början av april 1803 möttes det av negativ kritik. I jämförelse med den första

symfonin ansåg kritiker att verket var oformligt och närmade sig det groteska, likaså att musiken mer strävade efter ytlig effekt än den naturliga elegans som varit 1700-talets estetiska honnörsord. Verket var mycket riktigt också den längsta symfonin som skrivits dithills och visar på Beethovens uppbrott från de klassiska förebilderna. Här närmar han sig alltmot en personlig stil där symfoniformen växer i betydelse och blir ett personligt uttrycksmedel på ett helt annat sätt än tidigare.

En långsam inledning öppnar första satsen innan den snabba huvudsatsen tar vid. Den andra satsen är anmärkningsvärd för sin för tiden ovanliga längd och innehållsmässiga komplexitet. Också här dominerar ljusa stämningar och värt att notera är de många so-

lopassagera för blåsare. Scherzot bygger på dynamiska och rytmiska överraskningar medan triodelen i mitten av satsen är lugnare och mer melodisk. Finalen är ett sprudlande fyrverkeri av infall och idéer som snabbt blixtrar förbi. En utbyggd coda, också ett drag som kom att bli typiskt för Beethoven, leder inte bara satsen utan hela symfonin till slut.

© Staffan Storm

RAINER HONECK dirigent

Foto: of Malmberg

Rainer Honeck är född i Nenzing, Österrike, och började spela violin vid sju års ålder. Han vann första pris i Jeunesse Musicale-tävlingen 1978, vilket gav honom ett studiestipendium från Dr Karl Böhm-stiftelsen. Han utbildade sig för professor Alfred Staar vid Högskolan i musik och scenkonst i Wien. Rainer började spela första violin både i Statsoperans orkester och i filharmonin i Wien 1981. Tre år senare avancerade han till konsertmästartjänsten vid operan och sedan 1992 är han konsertmästare i Wienerfilharmonikerna. Sedan dess har han bl a hunnit med ett antal av de populära Nyårskonserterna som årligen TV-sänds världen över från Musikverein i Wien. Honeck är dessutom välrenommerad som solist och framträder främst i hemlandet, bl a på Bregenzfestivalen, men har också Promskonserter i London på meritlistan samt konserter i USA och Japan. Några höjdpunkter i solistkarriären är Dvoráks Violinkonsert med Wienerfilharmonikerna och Mariss Jansons samt Mozarts Sinfonia Concertante med Riccardo Muti i Wien och

på turné i Japan och USA. Honeck har spelat in Dvoráks och Mendelssohns violinkonserter tillsammans med Pragfilharmonikerna (Pony Canyon), Schuberts samtliga verk för violin och piano (Frohla Studios) och Mozarts violinkonserter (Orfeo). Som konsertmästare i Wienerfilharmonin kan han förstås lägga till ytterligare ett stort antal inspelningar, bl a Rimskij-Korsakovs Sheherazade (Philips) och Richard Strauss Ein Heldenleben (Deutsche Grammophon).

Rainer Honeck är även en aktiv kammarmusiker som genom åren bl a arbetat med Jesse Norman, Kathleen Battle, Angelika Kirchschrager, José Carreras, André Previn och Jurij Basjmet. Sedan 2000 är Rainer primarie för Ensemble Wien och för Kammerorchester Wien-Berlin, med vilka han gjort ett antal radio-, TV- och CD-inspelningar (främst för skivbolaget Koch). Han grundade Wienvirtuoserna och var deras primarie 1989-1999 samt var ledare för Wiens stråksolister 1982-2004.

MSO-repetition med Maestro Honeck inför aftonens konsert

Den senaste utmaningen för Rainer Honeck har varit att dela med sig av sina många års orkestererfarenheter i rollen som dirigent eller som Stehgeiger (kombinerad violinist och dirigent, ett av de ursprungliga sätten att leda orkestern med stråken som taktpinne). Rainer ville experimentera med denna gamla metod och har vunnit stort gehör för den hos både musiker och publik bl a i Österrike och Japan. Till Malmö SymfoniOrkester återvänder han regelbundet både som dirigent/Stehgeiger och violinsolist. Framöver väntar Alban Bergs Violinkonsert som solist i Wien och en Schubert-serie som dirigent i Japan.

Rainer Honeck spelar på en Stradivariusviolin från 1709, ett instrument som ställs till hans förfogande av Bank Austria.

DAG WIRÉN

Serenad för stråkorkester

Dag Wirén hör till den generation som brukar kallas trettioalister, helt enkelt därför att det var på 1930-talet han slog igenom. Det här var också den tid då tonsättarna gärna komponerade i neoklassisk stil, vilket betyder att de sneglade på hur klassiker som Haydn och Mozart komponerat. Till Wiréns allra mest älskade och mest spelade verk hör den Serenad för stråkorkester som uruppfördes av Stockholms Kammarorkester ledd av Tobias Wilhelmi under en promenadkonsert på Nationalmuseum den 28 oktober 1937. Då hade Wirén en tid studerat i Paris och låtit sig inspireras av tonsättargruppen Les Six diverterande musik. Dit hör tonsättare som Honegger och Poulenc.

